

Westerdiep
Adviseur Milieu en Ruimte

Milieuzonering - spuitzone

Hogeveldseweg 1 Echteld

Gemeente Neder-Betuwe

12 oktober 2016

Westerdiep
Adviseur Milieu en Ruimte

Auteur:

Westerdiep Adviseur Milieu en Ruimte

John Westerdiep

Thomas a Kempisstraat 26

7009 KT Doetinchem

06-10142457/ 0134-334887

advies@westerdiep.nl

www.westerdiep.nl

Dit document is auteursrechtelijk beschermd. Het is niet toegestaan dit document of delen hieruit te vermenigvuldigen of anderszins te gebruiken voor andere doeleinden dan in het kader van het hier genoemde project. Indien u de inhoud of opzet van dit rapport voor een ander toepassing wenst te gebruiken, dan is daarvoor toestemming nodig van de auteur.

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding	4
1.1 Aanleiding	
1.2 Onderzoeksopzet	
1.3 Ruimtelijke ontwikkeling	
1.4 Bestemmingsplan	
1.5 Wettelijk kader	
1.6 Leeswijzer	
2. Gevoeligheid van omgeving	8
2.1 Inleiding	
2.2 Gevoelige functies	
2.3 Conclusie	
3. Potentiële drift bestrijdingsmiddelen	11
3.1 Inleiding	
3.2 Potentiële drift	
3.3 Conclusie	
4. Passende inrichting en gebruik teeltgrond	14
4.1 Inleiding	
4.2 Specifieke omstandigheden	
4.3 Inrichting en gebruik	
5. Passende bedrijfsvoering voor omliggende telers	16
4.1 Inleiding	
4.2 Specifieke omstandigheden	
4.3 Bedrijfsvoering omliggende telers	
6. Conclusie	17
6.1 Woon- en leefkwaliteit bij omliggende woningen	
6.2 Woon- en leefkwaliteit bij de bedrijfswoning	
6.3 Effect op bedrijfsvoering van omliggende telers	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De heer L.H. van Manen heeft het voornemen een kleinfruitbedrijf te beginnen ter plaatse van de percelen ETD00 sectie I, nr. 01149, plaatselijk bekend onder Hogeveldeweg 1 te Echteld. Het kleinfruitbedrijf zal gaan bestaan uit teeltgrond voor klein fruit en een bedrijfsloods met een inpandige bedrijfswoning.

Het bouwplan past niet binnen het vigerende bestemmingsplan Buitengebied Dodewaard en Echteld. De heer L.H. van Manen heeft zijn plan voorgelegd aan de gemeente Neder-Betuwe. Het college van burgemeester en wethouders heeft besloten onder voorwaarden medewerking te zullen verlenen aan het voorliggende principeverzoek tot een herziening van het bestemmingsplan. Een van de voorwaarden is dat er een specifiek locatiegericht onderzoek naar driftblootstelling dient te worden overhandigd. Dit onderzoek dient aan te tonen dat sprake is van een goede ruimtelijke ordening ofwel aan toont dat er sprake is van aanvaardbaar woon- en leefkwaliteit en er geen belemmeringen zijn voor de bedrijfsvoering van omliggende telers.

1.2 Onderzoeksopzet

Er is een onderzoek uitgevoerd naar de potentiële driftblootstelling als gevolg van de teelt van klein fruit en de gevoeligheid van omliggende functies voor blootstelling aan gifstoffen. Dit onderzoek past binnen de relevante jurisprudentie over ruimtelijke ontwikkelingen binnen het afstandscriterium van een spuitzone (50 meter). Uit deze jurisprudentie blijkt dat bij het bepalen van de aan te houden afstand gekeken moet worden naar alle relevante en bekende feiten en omstandigheden zoals windrichting, spuittechniek, watergangen, type gewas en gebruikte gifstoffen. Indien informatie ontbreekt, zal uit moeten worden gegaan van een redelijkerwijs te hanteren

worstcase. Indien maatregelen nodig zijn om aan de eisen te voldoen, dan zullen deze planologisch (of anderszins) moeten worden verankerd. Het voorliggende rapport voorziet in de benodigde onderbouwing en geeft tegelijk het kader voor de inrichting en het gebruik van het fruitkweekbedrijf.

1.3 Ruimtelijke ontwikkeling

Het voornemen is een om klein fruitteeltbedrijf te realiseren aan de Hogevelldseweg 1 te Echteld. Dit bedrijf bestaat uit teeltgrond voor klein fruit en een bedrijfsloods met een inpandige bedrijfswoning. De onderbouwing is gericht op het planologisch mogelijk maken van deze functies. Op termijn is het voornemen een woning te bouwen naast de genoemde bedrijfsloods.

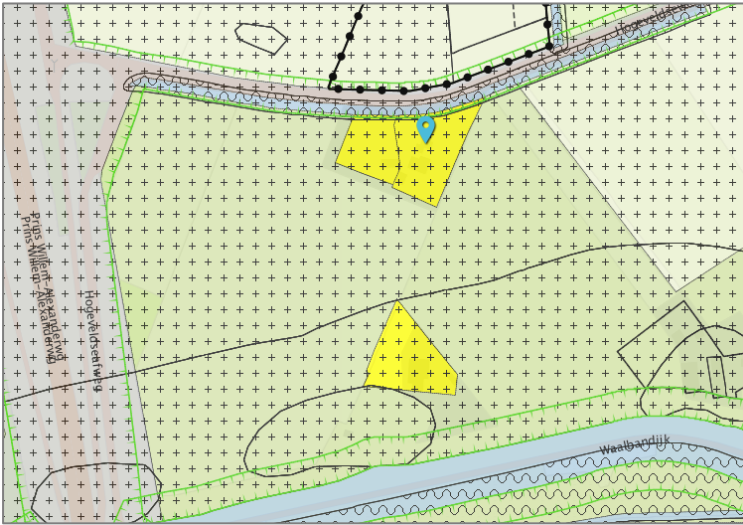

Figuur 1: schets van de Geschetste bouwplan

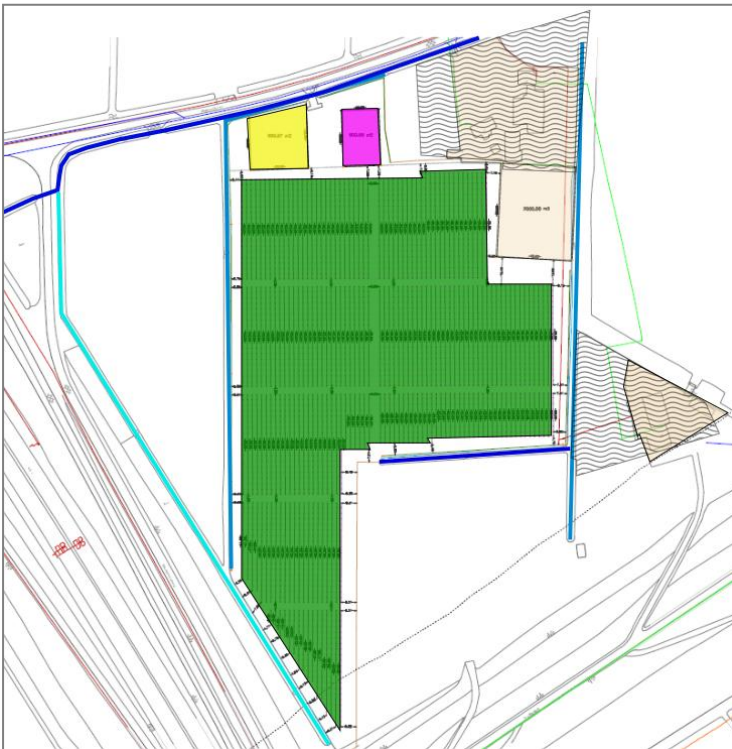
1.4 Bestemmingsplan

Het bouwplan en inrichting van klein fruitperceel passen niet binnen het vigerende bestemmingsplan Buitengebied Dodewaard en Echteld, vastgesteld door de raad van de gemeente op 30 mei 2013.

Figuur 2: bestemmingen

Het plangebied valt in zijn geheel binnen de bestemming 'agrarische bestemming met waarden'. Opengrond teelt is toegestaan binnen de agrarische bestemming. Dit geldt niet voor het ontwikkelen van een opslagloods met in pandige bedrijfswoning. Hiervoor is een wijziging van het bestemmingsplan nodig.

Figuur 3: bouwplan, woonbestemmingen en watergangen

1.5 Wettelijk kader

Er zijn in Nederland geen wettelijke bepalingen over een minimaal aan te houden afstand tussen open teelt (o.a. boomkwekerij) en de nabijheid van woningen. In de ruimtelijke ordeningspraktijk bestaat een vuistregel om een afstand van 50 meter aan te houden. Het is een afstand dat door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State algemeen wordt toegepast en geaccepteerd wordt tussen percelen met open teelten en functies zoals woningen¹. De 50 meter is echter een indicatieve afstand. Dat wil zeggen dat er omstandigheden zijn waarin kan worden afgeweken van de 50 meter. Voor situaties waarbij een kleinere afstand wordt gehanteerd geldt een onderzoeksplicht².

Bij deze onderzoeksplicht wordt niet de gebruiksmogelijkheden volgens het bestemmingsplan bepalend, maar de rechten en plichten op basis van de milieuwetgeving². Een fruitteler valt onder het Activiteitenbesluit. Wanneer een bedrijf onder een Activiteitenbesluit valt, dient te worden uitgegaan van de bestaande bedrijfssituatie. Wanneer het bedrijf een concreet en bij de gemeente bekend plan heeft tot wijziging van het grondgebruik (dat past binnen vigerende bestemmingsplan), dan zal dit moeten worden beoordeeld als een bestaande situatie³.

De werkelijk aan te houden afstand tussen fruitteelt en woningen wordt beïnvloed door verschillende factoren. Zo zijn met name de toxiciteit van de gebruikte middelen, de spuittechnieken die de teler toepast, de windsnelheid en -richting en overdrachtsmaatregelen zoals een windhaag van grote invloed op de mate van drift. De mate waarin telers maatregelen moeten treffen om drift te voorkomen zijn wettelijk bepaald.

Voor watergangen geldt in beginsel dat spuiten alleen is toegestaan buiten de 14 meter van oppervlaktewater⁴. Een kleinere afstand is alleen mogelijk wanneer gebruik wordt gemaakt van overkapte beddenspuit of van veldspuitapparatuur die aan de volgende eisen voldoet: driftarme spuitkoppen, toepassing van kantdoppen, spuitdophoogte boven het gewas maximaal 50 cm en registratie spuitdruk met drukregistratievoorziening. Deze driftreducerende maatregelen dienen er voor te zorgen dat het oppervlaktewater niet verontreinigd wordt. De wettelijke eisen aan het gebruik van bestrijdingsmiddelen bij opengrond fruitteelt zorgen ervoor dat drift

¹ ABRS 22 juli 2009 (zaaknr. 200806481/1/R2), ABRS 23 september 2009 (zaaknr. 200900570/1/R2), ABRS 31 maart 2010 (zaaknr. 200904633/1/R2) en ABRS 18 mei 2011 (zaaknr. 201001510/1/R). Zie tevens noot van Vogelesang-Stoute in Milieu en Recht (2011/174).

² ABRS 31 maart 2010 (zaaknr. 200904633/1/R2), ABRS 18 mei 2011 (zaaknr. 2010001510/1/R) en ABRS 1 augustus 2011 (zaaknr. 2000909137/1/R3) en ABRS 9 januari 2013 (zaaknr. 201102611/1/R2)

³ Indien een nieuwe bestemming leidt tot een beperking van de planologische mogelijkheden van gronden in de omgeving, dan kan na vaststelling van het bestemmingsplan verzocht worden om schadevergoeding ex art. 49 Wet op de Ruimtelijke Ordening (artikel 6.2 nieuwe Wro).

⁴ Het betreft hier de regels omtrent de spuitvrije zone opgenomen in het Activiteitenbesluit en -regeling, Wet milieubeheer.

en dus ook de aan te houden afstand tussen teelt en bijvoorbeeld woonpercelen veel kleiner zal zijn dan 50 meter.

1.6 Leeswijzer

Het resultaat van het onderzoek is een inrichting en gebruik waarbij de fruitteler optimaal is ingepast. Het onderzoek start met een beschrijving van de in de omgeving van het onderzoeksgebied aanwezige en voor giften gevoelige functies. Vervolgens is een beschrijving gegeven van de activiteiten van de fruitteler en de mate waarin sprake kan zijn van drift. Bij het bepalen van de potentiële drift is gekeken naar de voor drift en toxiciteit relevante factoren. Vervolgens is op basis van de gevoeligheid van omliggende functie en de voor drift en toxiciteit relevante factoren de omvang van de spuitzone bepaald. Op basis van de potentiële spuitzone is vervolgens het teeltbedrijf ingericht en zijn gebruiksvoorschriften gesteld. Er is ook gekeken naar de gevolgen voor de bedrijfsvoering van omliggende telers.

Hoofdstuk 2	Hoofdstuk 3	Hoofdstuk 4	Hoofdstuk 5
Gevoeligheid van de omgeving voor de toxiciteit van bestrijdingsmiddelen.	Potentiële drift van bestrijdingsmiddelen op basis van de relevante factoren.	Omvang van de spuitzone en een passende inrichting en gebruik van de teeltgrond.	Passende bedrijfsvoering voor omliggende telers

2 Gevoeligheid van omgeving

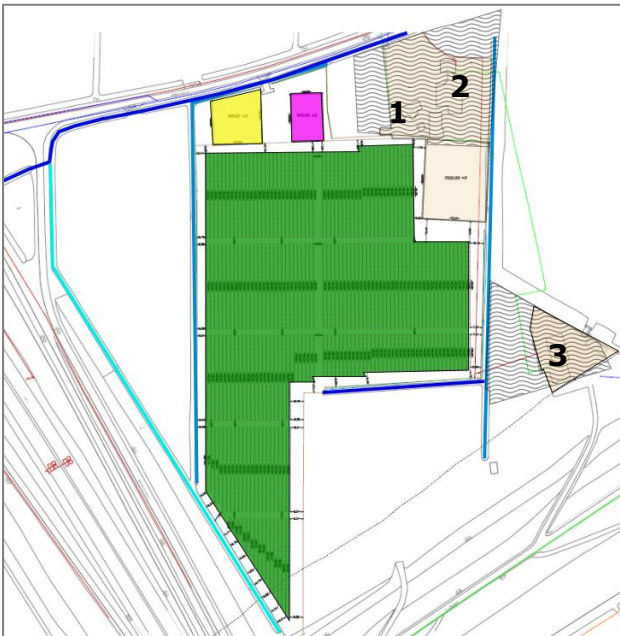
2.1 Inleiding

De voorgenomen ontwikkeling moet voldoen aan de eisen van een goede ruimtelijke ordening. Daarbij wordt enerzijds gekeken naar voldoende ruimte voor ondernemerschap van de teler en anderzijds dient de nieuwe ontwikkeling zorg te dragen voor een goede woon- en leefkwaliteit van de omgeving. Ook mogen functies in de omgeving niet beperkt worden in hun activiteiten ofwel mogen bestaande rechten van functies in de omgeving niet worden aangetast.

Afhankelijk van de toxiciteit van het gebruikte gewasbeschermingsmiddel kan met name de drift die vrijkomt bij het bespuiten van gewassen een gevaar vormen voor o.m. de gezondheid van omwonenden en het watermilieu. De gezondheidsrisico's voor de mens liggen vooral bij de opnamen door de huid⁵.

2.2 Gevoelige functies

Er gelden in Nederland geen wettelijke normen voor minimaal aan te houden afstanden tussen gronden voor openluchtteelt en de voor toxische middelen gevoelige objecten. Gevoelige functie zijn plaatsen waar regelmatig en voor een groot gedeelte van de dag, mensen verblijven of samenkomen. Naast de eisen aan de woon- en leefkwaliteit, zijn er milieukwaliteitseisen gericht op het beschermen van het oppervlakte water. De normen hiervoor zijn opgenomen in het Activiteitenbesluit en -regeling⁶ (Wet milieubeheer); zie § 1.5.

Figuur 4: woonpercelen en watergangen

⁵ Mr. H.H. Harberink. Intensief gewasbeschermingsmiddelgebruik bij open teelten, november 2011, Milieu en Recht.

⁶ Artikel 3.78 tot en met 3.88 van § 3.5.3. van het Activiteitenbesluit en in artikel 3.79 en 3.91 van § 3.5.2 van de Activiteitenregeling.

In de omgeving van het onderzoeksgebied bevinden zich drie woningen. Twee woningen (1 en 2) aan de Hogevelldseweg 1 en 1a en een woning (3) aan de Waalbandweg nr. 10. De woonpercelen volgens het bestemmingsplan (gearceerde vlakken) dienen redelijkerwijs te worden aangemerkt als gevoelige plaatsen en dienen derhalve beschermd worden tegen de mogelijke drift van gewasbeschermingsmiddelen.

Behalve de woonpercelen zijn er diverse watergangen die in het kader van de Wet milieubeheer beschermd dienen te worden tegen drift van gifstoffen.

Uit de kaart van het Waterschap Rivierenland (§ 1.3 en figuur 4) blijkt dat er rondom het teeltperceel A en B- watergangen bevinden. Conform de voorschriften voor het telen van gewassen in de open lucht en de bescherming van oppervlaktewater zijn hierover in het Activiteitenbesluit en -regeling⁷ regels opgenomen. Bij toepassing van middelen voor gewasbescherming dient het bedrijf te voorkomen dat drift leidt tot verontreiniging van het oppervlaktewater.

2.3 Conclusie

In de omgeving van het teeltperceel bevinden zich woonpercelen en watergangen. Beide dienen beschermt te worden tegen drift door gewasbeschermingsmiddelen. De bescherming van de woonpercelen en watergangen vormen de kaders voor het inrichten en gebruik van het teeltperceel.

⁷ Artikel 3.78 tot en met 3.88 van § 3.5.3. van het Activiteitenbesluit en in artikel 3.79 en 3.91 van § 3.5.2 van de Activiteitenregeling.

3 Potentiële drift van bestrijdingsmiddelen

3.1 Inleiding

In hoofdstuk 2 is duidelijk gemaakt welke functies beschermd moeten worden tegen drift door bestrijdingsmiddelen. In dit hoofdstuk wordt gekeken naar de specifiek te creëren omstandigheden door de teler. Daarbij wordt gekeken naar de redelijkerwijs te verwachten teelt, de gebruikte gewasbeschermingsmiddelen, effectafstand blootstelling, de spuittechniek, de spuihoogte, de windrichting en welke (overige) overdrachtsmaatregelen kunnen worden genomen. Deze relevante factoren zijn afkomstig uit de jurisprudentie² en onderzoeken door Wageningen UR⁸ en⁹

Bij het bepalen van de potentiële drift is uitgegaan van de redelijkerwijs te verwachten vrijheid om te kunnen ondernemen. De onderstaande beschrijving van de omstandigheden zijn door de teler gegeven en zijn maatgevend voor het gebruik (en inrichting) van de teeltgronden.

3.2 Potentiële drift

3.2.1 Gebruikte gewasbescherming

Het gewasbeschermingsmiddel bepaalt in belangrijke mate het effect van blootstelling op de gezondheid. Het nog niet precies bekend welke middelen op de teeltgronden worden gebruikt. Het voornemen is om aalbessen te gaan telen. Van de mogelijk te gebruiken bestrijdingsmiddelen is Captan het meest toxisch gif. Deze mag ook gedurende het gehele jaar gebruikt worden. Om die reden is voor het bepalen van de afstand Captan maatgevend.

3.2.2 effectafstand blootstelling

Het effect van blootstelling aan gewasbeschermingsmiddelen wordt met name bepaald door opname van stoffen via de huid. Voor het middel Captan geldt dat het zogenoemde blootstellingseindpunt (100%) wordt overschreden bij bespuiting op teeltgewas zonder blad¹⁰ op een afstand van 20 meter tot de laatste bomenrij. Hierbij wordt uitgegaan van bespuiting met een standaard dwarsstroomspuit bij een boomhoogte van 0-3 meter.

Geconcludeerd kan worden dat het effect van de blootstelling door Captan bij het bespuiten van bomen kleiner dan 3 meter geen overschrijding van de drift laat zien wanneer de afstand groter is dan 20 meter¹¹.

⁸ J.C. van de Zande, M. Wenneker. Driftblootstelling binnen 50 meter van de perceelsgrens bij bespuiting van een fruitboomgaard, Plant Research International Wageningen UR, april 2012.

⁹ J.C. van de Zande, Wenneker. Driftblootstelling van omstanders en omwonenden door boomgaard bespuitingen, Plant Research International Wageningen UR, mei 2015.

¹⁰ Duidelijk is dat de emissie vanuit een boomteeltperceel tijdens bespuitingen in een kale boomsituatie hoger is dan tijdens volblad situaties (onderzoek Wageningen UR, december 2014).

¹¹ Voor hogere bomen geldt dat een afstand van 35 meter in acht moet worden genomen vanaf de perceelsgrens van de boomgaard.

3.2.2 Spuittechniek

De spuittechniek bepaalt in belangrijke mate het optreden van drift. Bij kleinfruit wordt neerwaarts en zijwaartse bespuiting toegepast. In zijn algemeenheid levert op- en zijwaarts gericht spuiten meer drift op dan neerwaartse bespuiting¹². Uit een WUR onderzoek naar spuittechniek voor (houtig) kleinfruit bleek dat machines met dwarsstroomtechniek de spuitvloeistof gelijkmatiger over het gewas brengt dan standaard axiaal spuitmachines. Ook zorgt dit voor minder drift¹³.

De fruitteler zal neerwaarts of middels een dwarsstroomtechniek gaan bespuiten. Daarbij zal deze, conform de geldende wetgeving, gebruik maken van driftreducerende doppen. Dit zijn doppen die minimaal 50% van de drift reduceren¹⁴.

3.2.3 Spuithoogte

De drift naar de lucht is niet homogeen verdeeld over de hoogte, maar heeft hogere waarden net boven boomhoogte. Dit komt doordat de driftwolk over de toppen van de bomen, buiten de boomgaard waait¹. Daarnaast geldt: hoe hoger de boomhoogte en spuitdophoogte, hoe meer drift en groter de afstand waarbinnen effect van het drift zal worden ervaren.

Het toegepaste kleinfruit heeft een maximale hoogte van 2 meter. Deze beperkte hoogte heeft dus invloed op de effectafstand. Naast de teelhoogte is de spuitdophoogte van belang. De teler zal een spuitdophoogte aanhouden van maximaal 50 cm boven het te spuiten gewas. Dit is de wettelijke hoogte om drift te beperken ter bescherming van de kwaliteit van het oppervlaktewater¹⁵.

3.2.4 Windrichting

De percelen met fruitteeltpercelen bevinden zich grotendeels binnen de windroos van de heersende windrichting (zuidwesten). Op basis van de ligging van het plangebied ten opzichte van het perceel open teelt is ongunstig. De drift als gevolg van de windrichting zal bij een zekere wind, ongunstig zijn. De positie van de woningen binnen de windrood leidt niet tot reductie van de aan te houden spuitzone. Het Activiteitenbesluit geeft aan dat er een verbod geldt op spuiten bij een wind harder dan 5 meter per seconde op spuitdophoogte (is t/m windkracht 3). Dit beperkt de drift bij het spuiten.

3.2.5 Overige overdrachtsmaatregelen

Naast de maatregelen in de spuittechniek kunnen ook overdrachtsmaatregelen de drift of eigenlijk de verspreiding van drift beperken. Door het plaatsen van bijvoorbeeld een groene afscherming (zogenoemde windhaag) kan de drift van

¹² J.C. van de Zande, M. Weneker. Onderzoek naar driftblootstelling ruimtelijke ontwikkelingen van de gemeente Tholen, maart 2012

¹³ H. Dodde, M. Weneker, Nog winst te behalen in spuittechniek houtig kleinfruit, 2007

¹⁴ In het voorjaar van 2016 of later gaat een verplichting gelden om gebruik te maken van 75% driftreducerende doppen.

¹⁵ Activiteitenbesluit voor telen van gewassen in de open lucht en de bescherming van oppervlaktewater; artikel 3.78 tot en met 3.88 van § 3.5.3 van het Activiteitenbesluit en in artikel 3.79 tot en met 3.91 van § 3.5.2. van de Activiteitenregeling.

gewasbeschermingsmiddelen verder worden gereduceerd. Het precieze effect van de windhaag hangt mede af van het type beplanting.

Uit onderzoek van Porskamp (1994) en Wenneker (2008) is gebleken dat wanneer een windhaag ongeveer 1 meter hoger is dan de fruitboom, de reductie uit de boomgaard aanzienlijk lager is. Uit dit onderzoek bleek dat er een reductie op trad van 70 tot 90%¹⁰. Dit resultaat is verkregen bij het toepassen van een elzenhaag als windhaag.

De teler zal een Elzenhaag met een hoogte van minimaal 3,5 meter om het teeltveld plaatsen. Daar waar een sloot aanwezig is, zal deze windhaag op 1 meter uit de slootkant staan. De windhaag is daarmee minimaal 1,5 meter hoger dan het gewas en 1 meter hoger dan de maximale spuitdophoogte. De Elzenhaag zorgt op deze wijze voor een driftreductie van minimaal 70%.

3.3 Conclusie

De specifieke omstandigheden bepalen in belangrijke mate de hoeveelheid drift en het effect van gewasbeschermingsmiddelen op de omgeving. Deze specifieke situatie is echter ook richtinggevend voor welke eisen er aan het houden van teelt in de open lucht worden gesteld.

Bepalend voor de wettelijk te nemen maatregelen is het te telen gewas en de daarbij behorende gewashoogte. Verder stelt de wetgever duidelijk eisen aan de aanwezigheid van waterlopen. Uitgaande van gewas, gewashoogte en waterlopen zijn de volgende driftreducerende maatregelen toegepast. Deze maatregelen zijn bepalend voor de keuze voor inrichting en gebruik van de gronden.

Omstandigheden	Specifiek	Gevolgen
Gewasbescherming met grootste effectafstand	Captan	Drift van 20 meter
Gewashoogte	2 meter	
Spuittechniek	Neerwaarts of dwarsstroom en driftreducerende doppen	>50% driftreductie
Spuitedophoogte	<0,5 meter	
Windrichting	Heersende windrichting	Geen reductie
Overdrachtsmaatregelen	Windhaag	Reductie van 70 – 90%

4 Passende inrichting en gebruik teeltgrond

4.1 Inleiding

Het voornemen is om een open teelt voor kleinfruit toe te staan. Tevens dient onderbouwd te worden dat een bedrijfsloods met inpandige woning passend is. Een van de voorwaarden is dat er een specifiek locatiegericht onderzoek naar driftblootstelling dient te worden overhandigd. Dit onderzoek dient aan te tonen dat sprake is van een goede ruimtelijke ordening ofwel aan toont dat er sprake is van aanvaardbaar woon- en leefkwaliteit en er geen belemmeringen zijn voor de bedrijfsvoering van omliggende telers.

In hoofdstuk 3 is gekeken naar de specifieke omstandigheden van het betreffende teeltbedrijf. De meest nabij gelegen te beschermen functies zijn de woonpercelen en de A- en B- watergangen. Op basis van de gevoelige functies in de omgeving en voor openteelt geldende wettelijke eisen is vervolgens gekeken naar de noodzakelijk te nemen maatregelen. Deze maatregelen zijn leidend voor de teler. Ook kan op basis van deze maatregelen de aan te houden afstand tot de gevoelige functies worden vastgelegd.

4.2 Specifieke omstandigheden

Op basis van specifieke omstandigheden kan worden afgeweken van de indicatief aan te houden afstand van 50 meter. De aan te houden afstand wordt in belangrijke mate bepaald door de activiteiten van de teler. Het handelen van de teler is gereguleerd door de wetgever. Door de aanwezigheid van de watergangen dient de teler in beginsel een afstand aan te houden van 14 meter tot de watergang. Een kleinere afstand is alleen toegestaan door het nemen van maatregelen om de drift te beperken zoals het toepassen van driftreducerende doppen, spuitdophoogte van maximaal 0,5 meter en een windhaag.

Naast de watergang is gekeken naar de specifieke teelt. Onderzoek naar de eigenschappen van veel toegepaste gewasbeschermingsmiddelen wijst uit dat bij het toepassen van Captan bij een gewas lager dan 3 meter en gebruik van een standaard dwarsstroomtechniek, een drift optreedt van 20 meter. Wanneer vervolgens bij maximale spuitdophoogte van 0,5 meter driftreducerende doppen wordt gebruikt, deze afstand wordt gereduceerd tot 10 meter. Het toepassen van de windhaag (elzenhaag >3,5 meter) zorgt vervolgens voor een reductie van minimaal 70%. Daarmee komt de aan te houden afstand op 3 meter van de eerste teeltrij tot aan een gevoelige functie.

4.3 Passende inrichting en gebruik

De resultaten van het onderzoek zullen moeten worden vertaald naar een passende inrichting en gebruik van de opengrond teelt van de kleinfruitteler. Daarvoor geldt dat rondom de teeltgrond een windhaag komt van minimaal 3,5 meter. Deze windhaag wordt gerealiseerd op 1 meter van de watergangen. Daar waar geen watergangen zijn, maar wel woonpercelen, wordt bij het situeren van de windhaag minimaal 1 meter van deze woonpercelen aangehouden. Waar geen watergangen of

woonpercelen zijn, wordt de in dit rapport opgenomen verbeelding van het bouwplan aangehouden.

Het gebruik van de teeltgrond is begrenst door hetgeen in deze rapportage voor de openlucht teelt (kleinfruit) is opgenomen. Te weten: teelhoogte maximaal 3 meter, spuitdophoogte maximaal 0,5 meter boven het gewas, toepassing van neerwaarts- of dwarsstroomtechniek en het gebruik van driftreducerende doppen (minimaal 50%). Ter hoogte van de waterlopen en woonpercelen dient de eerste teeltrij minimaal 2 meter uit de windhaag gesitueerd te zijn. Bij toepassing van deze maatregelen wordt voldaan aan de eisen ten aanzien van een goede ruimtelijke ordening.

5

Passende bedrijfsvoering voor omliggende telers

5.1 Inleiding

Op verschillende manieren kunnen omliggende telers hinder ondervinden van een nieuwe ontwikkeling. Doordat een nieuwe ontwikkeling ook voorziet in een (in pandige) woonfunctie, zal ook rekening moeten worden gehouden met de woon- en leefkwaliteit behorende bij deze functie. Verder kan het zo zijn dat omliggende bestaande teeltpercelen belemmerd worden door de nieuwe teeltactiviteiten.

5.2 Specifieke omstandigheden

Bijna het gehele perceel van de te ontwikkelen locatie is omzoomd door watergangen. Deze watergangen zorgen ervoor dat de nieuwe teler, maar ook de omliggende telers beperkt zijn in hun handelen dan wel maatregelen moeten treffen om het oppervlaktewater niet verontreinigen met gewasbeschermingsmiddelen. Door deze wederzijds te beschermen watergangen is het niet aannemelijk dat de openteelt activiteiten van de nieuwe teler gevolgen heeft voor de bestaande telers.

Naast de openteelt voorziet de ontwikkeling ook in het realiseren van een bedrijfsloods met in pandige wooneenheid. De wooneenheid is 'niet gevoelig' of wel niet beperkt door de eigen activiteiten. Wel zal er voor moeten worden gezorgd dat bestaande telers geen negatieve invloed hebben op de woon- en leefkwaliteit van de wooneenheid. De meest nabij de nieuwe wooneenheid gelegen openlucht teelt bevindt zich aan de noordzijde. De teler aan de noordzijde zal bij de inrichting en gebruik van zijn gronden rekening moeten houden met de aanwezige A- watergang. Tussen de aan de noordzijde gelegen openlucht teelt en de wooneenheid bevindt zich naast twee watergangen, ook een bomenrij en een weg. De afstand tussen de eerste teeltrij en de A- watergang is circa 6 meter. Dit betekent dat de teler maatregelen heeft getroffen om er voor te zorgen dat de A- watergang niet verontreinigd wordt. Omdat er geen windhaag is geplant, zullen dit andere driftreducerende maatregelen zijn. De afstand tussen de eerste bomenrij en de bedrijfsloods met wooneenheid is ruim 20 meter. De wooneenheid bevindt zich tevens gunstig ten opzichte van de heersende wind. De noordelijk gelegen openlucht teelt zorgt voor voldoende bescherming van de A- watergang op 6 meter. Hierdoor is de wooneenheid op 20 meter voldoende beschermd.

5.3 bedrijfsvoering omliggende telers

Nieuwe ontwikkelingen mogen geen belemmeringen vormen voor bestaande bedrijven. In zijn algemeenheid geldt dat daarbij gekeken wordt naar de bestaande situatie en de eventueel bij het bevoegd gezag (overheid) bekend zijnde plannen.

Het onderzoek wijst uit dat omliggende bedrijven niet worden belemmerd door de nieuwe ontwikkeling. Bij de inrichting en gebruik van de openlucht teelt (Hogeveldseweg 1, Echteld) is rekening gehouden met de voor drift gevoelige functies in de omgeving. De wooneenheid bevindt zich op voldoende afstand van de teeltgronden van derden.

6 Conclusie

6.1 Woon- en leefkwaliteit bij omliggende woningen

Het onderzoek geeft aan dat er zich drie woningen bevinden binnen de 50 meter van de open grond(fruit)teelt percelen van hogeveldseweg 1 te Echteld. In de woon- en leefkwaliteit van deze woningen (incl. tuin) kan worden voorzien door het toepassen van driftreducerende maatregelen en het realiseren van een windhaag van 3,5 meter hoog.

[Lees: § 4.2] Onderzoek naar de eigenschappen van veel toegepaste gewasbeschermingsmiddelen wijst uit dat bij het toepassen van Captan, bij een gewas lager dan 3 meter, en gebruik van een standaard dwarsstroomtechniek, een drift optreedt van 20 meter. Wanneer vervolgens bij een maximale spuitdophoogte van 0,5 meter driftreducerende doppen worden gebruikt, wordt deze afstand gereduceerd tot 10 meter. Het toepassen van de windhaag (elzenhaag >3,5 meter) zorgt vervolgens voor een reductie van minimaal 70%. Daarmee komt de aan te houden afstand op 3 meter van de eerste teelt tot aan een gevoelige functie. De afstand van eerste teelt tot aan de meest nabij gelegen perceel van derden is >5 meter. De conclusie is dat het plan en de daarin opgenomen voorzieningen zorgen voor een aanvaardbare woon- en leefkwaliteit bij de omliggende woningen.

6.2 Woon- en leefkwaliteit bij de bedrijfswoning

Het plan voorziet in het realiseren van een bedrijfswoning. Deze bedrijfswoning bevindt zich in een aan de noordkant van de ontwikkelingslocatie te bouwen bedrijfsloods. De aanwezige buitenruimte maakt onderdeel uit van het bedrijf en is niet gevoelig voor drift¹⁶. De bedrijfswoning vormt wettelijk gezien geen belemmering voor de eigen teelt. Er is gekeken naar de invloed van eventuele spuitzones van omliggende percelen op de woon- en leefkwaliteit bij de bedrijfswoning.

Er is onderzoek gedaan naar de percelen voor open grondteelt die zich binnen 50 meter van de bedrijfswoning is gelegen. De afstand tot de gronden (van derden) te westen, oosten en zuiden van de bedrijfswoning bevinden zich op meer dan 50 meter. Er is derhalve gekeken naar de invloed van de percelen aan de noordzijde.

[Lees: §5.2] De meest nabij de nieuwe wooneenheid gelegen openlucht teelt bevindt zich aan de noordzijde. De teler aan de noordzijde zal bij de inrichting en gebruik van zijn gronden rekening moeten houden met de aanwezige A- watergang. Tussen de aan de noordzijde gelegen openlucht teelt en de wooneenheid bevindt zich naast twee watergangen, ook een bomenrij en een weg.

¹⁶ Het wonen is ten behoeve van de teelt. De buitenruimte voor privé is niet expliciet aanwezig. Mocht daar sprake van zijn, dan is deze gelegen aan de zuidkant (zonzijde) van de bedrijfsloods. Deze buitenruimte bevindt zich op meer dan 20 meter van de percelen van derden en bevindt zich daardoor buiten de spuitzone.

De afstand tussen de eerste teeltrij en de A- watergang is circa 6 meter. Dit betekent dat de teler vergaande maatregelen heeft getroffen om er voor te zorgen dat de A- watergang niet verontreinigd wordt. Omdat er geen windhaag is geplant, zullen dit andere driftreducerende maatregelen zijn. Door deze maatregelen zal een spuitzone ontstaan van <20 meter. De afstand tussen de eerste bomenrij en de bedrijfsloods met wooneenheid is ruim 20 meter. De conclusie is dat het gebruik van omliggende percelen, qua spuitzone, niet leidt tot een onaanvaardbare woon- en leefkwaliteit bij de bedrijfswoning op perceel Hogevelldseweg 1 te Echteld.

6.3 Effect op bedrijfsvoering van omliggende telers.

Bij de bestemming en inrichting van het betreffende bedrijfsperceel is rekening gehouden met de aanwezigheid van A- en B- watergangen en de aanwezige telers in de omgeving. Door het toepassen van driftreducerende maatregelen en het plaatsen van een windhaag van 3,5 meter wordt voorzien in een effectieve maatregelen om de drift tot een minimum te beperken. De conclusie is dat de nieuwe ontwikkeling geen significant effect heeft op de bedrijfsvoering van omliggende telers. [lees: §3.3 en §4.3]